

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0521U101488

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 29-05-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ягунов Дмитро Вікторович

2. Yagunov Dmytro V.

Кваліфікація: 25.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Шифр наукової спеціальності: 23.00.02

Назва наукової спеціальності: Політичні інститути та процеси

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 12-05-2021

Спеціальність за освітою: правознавство 7.03040101

Місце роботи здобувача: Донецький національний університет імені Василя Стуса

Код за ЄДРПОУ: 02070803

Місцезнаходження: вул. 600-річчя, буд. 21, м. Вінниця, Вінницький р-н., Вінницька обл., 21021, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

III. Відомості про дисертацію

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 11.051.13

Повне найменування юридичної особи: Донецький національний університет імені Василя Стуса

Код за ЄДРПОУ: 02070803

Місцезнаходження: вул. 600-річчя, буд. 21, м. Вінниця, Вінницький р-н., Вінницька обл., 21021, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Донецький національний університет імені Василя Стуса

Код за ЄДРПОУ: 02070803

Місцезнаходження: вул. 600-річчя, буд. 21, м. Вінниця, Вінницький р-н., Вінницька обл., 21021, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 10.77.27

Тема дисертації:

1. Пенітенціарна політика як складова соціального контролю
2. Penitentiary Policy as a Component of Social Control

Реферат:

1. У роботі обґрунтовано концепцію паноптично-карцерної держави та проаналізовано тренди інкарцерації сучасного суспільства. Доведено, що на сучасному етапі застосування ув'язнення та його неінституційних додатків обмежується лише в Європі, а наглядово-дисциплінарні механізми, що донедавна аналізувалися у категоріях покарання, більше асоціюються із заходами безпеки. Пенітенціарні системи національних держав у XXI ст. зазнали й продовжують зазнавати більшого політичного впливу, перш за все, внаслідок занепаду велфаристської держави та супутніх традиційних цілей соціального контролю. При цьому подальшій та ще глибшій політизації пенітенціарних систем національних держав сприяє пунітивна постмодерністська культура соціального контролю. У роботі аналізується категорію квазідевіанта як особливого колективного об'єкта соціального контролю у XXI ст. з ключовою характеристикою «небезпечний стан особи», де

зазначений стан може формуватися поза межами класичних формальних пунітивних процедур. Аналізується формування системи постреабілітаційних тотальних інституцій в оновленій системі соціального контролю та перехід влади від національних держав до приватних акторів. Аналізується зміна сутності держави за рахунок делегування такої функції приватним акторам, причому «делегування функції» нерідко трансформується у «захоплення політичної влади». Досліджуються особливості української пенітенціарної політики та її модуляції. Встановлено, що українська пенітенціарна політика є непослідовною, позбавленою спадкоємності та прозорості (у тому числі фінансової). Пенітенціарну політику України за період останніх тридцяти років можна визначити як «а-політику», а інколи навіть як «анти-політику» з огляду на негативні показники державного управління пенітенціарної системою. Доведено, що поява у міжнародних стандартах та національному законодавстві багатьох держав неопозитивістських категорій свідчить про розрив між формально задекларованими цілями та політичними відносинами. Система контролю суспільства XXI ст. не призначена для досягнення зазначених формально-класичних цілей, оскільки вона виконує інші більш важливі соціальні функції, пов'язані зі ще більшим розчиненням в тілі суспільства постмодерністської дисципліни та цифрового соціального контролю. Ключові слова: в'язнична приватизація; в'язничні корпорації; в'язничноіндустріальний комплекс; глобалізація; девіанти; девіантна поведінка; криза реабілітаційного ідеалу; масовий соціальний контроль; пенітенціарна політика; пенітенціарна система; покарання; реабілітація злочинців; свобода; соціальна відповідальність держави; соціальний контроль.

2. The academic discourse of the early 1970s put interdisciplinarity on the agenda, the subject of which was deviance and crime. For half a century, the categories «deviant», «public penitentiary policy», «social responsibility of the state» and related categories have become the subject of official public political discourse. At the same time a comprehensive study of social control policy in political science has not shaped. Changing the discourse of penalty in the late XX century reflects the dominance of the ideology of social defense in relation to deviant behavior and appropriate methods of ensuring social order. In accordance with the realities of the XXI century, the concept of protection (security) of society has been updated as a political priority. Declared «apolitical» classical justice have undergone a transformation of meanings. «Justice» has been replaced by managerial indicators of «economically justified social security», and «justice» itself by «social control» (since the late 1990s – «socio-technological control»). The dissertation substantiates the concept of the panoptic-carceral state, the functions of which are reduced to maximum social control of the population through its widespread use by institutions of imprisonment, the spread of non-institutional forms of restriction of liberty (including those not related to criminal justice) and digital control practices. The dissertation clarifies the consequences of the global impact on the state penitentiary policy: 1) transformation of social control according to the scheme «binary code of legality – disciplinary mechanism – security device» to the level of the fourth modulation (panoptic risk modulator), which is manifested in the creation of a system of panoptic spatial-virtual risk management, which consists in controlled and cost-effective reproduction of deviance as a product with appropriate commercial characteristics and qualities; 2) the transformation of the «criminal law of freedom» into the «criminal law of risks» and the involvement of civilian instruments in social control, as a manifestation of clarifying the political and legal principles of formation and implementation of penitentiary policy of the world; 3) differentiation of penitentiary practices of European and North American countries, penitentiary policy of Muslim countries, countries of South America and the Caribbean; 4) involvement of private actors in the implementation of penitentiary policy and demonopolization of the state's right to determine the principles of social control in open societies; 5) the creation by private national and transnational actors of territories of social control (prison-industrial complexes) that are not controlled by the states and constitute the possibility of forming private solitary quasi-states with the use of forced labor of prisoners. The dissertation formulates probable scenarios for the evolution of social control policy in the global and national dimensions, among which the most probable is the following. Given the persistence of modern global trends, we should expect a decrease in the number of social control centers, including TNCs, leading countries, global cities that will compete for resources, including the creation of prison-industrial complexes, migration centers, and other institutions, which are focused on maintaining marginalization of persons who are identified as dangerous elements of society. The dissertation introduces the concept of quasi-deviant as a

special collective object of social control in the XXI century with the key characteristic «dangerous condition of the person» (pericolosità). The author identified the policy of probation as a component of the concept of «penitentiary policy» in the light of the concept of «punitive city» and as an element of the panoptic-carceral state of the XXI century. The dissertation establishes the supranational nature of modern penitentiary policy and identifies the factors influencing the spread of the phenomenon of supranationalization of penitentiary policy, as well as establishes the relationship between privatization and supranationalization of penitentiary policy. The dissertation formulates the principles, forms and consequences of the formation and implementation of the Ukrainian penitentiary policy (1991–2021), which is defined in the form of a system of quantitative and qualitative indicators. Key words: prison privatization; prison corporations; prison industrial complex; globalization; deviants; deviant behavior; crisis of the rehabilitation ideal; mass social control; penitentiary policy; penitentiary system; penalty; rehabilitation of criminals; freedom; social responsibility of the state; social control.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Нагорняк Тетяна Леонтіївна
2. Nahorniak Tetiana L.

Кваліфікація: 23.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Нагорняк Тетяна Леонтіївна
2. Nahorniak Tetiana Leontiiivna

Кваліфікація: 23.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Іщенко Ігор Васильович
2. Ishchenko Ihor V.

Кваліфікація: 23.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Горбатенко Володимир Павлович
2. Gorbatenko Volodumur P.

Кваліфікація: 23.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Малкіна Ганна Миколаївна

2. Malkina Hanna M.

Кваліфікація: 23.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Польовий Микола Анатолійович

2. Polovuj Mykola A.

Кваліфікація: 23.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мацишина Ірина Віталіївна

2. Matsyshyna Iryna V.

Кваліфікація: 23.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Польовий Микола Анатолійович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Польовий Микола Анатолійович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.